

V Bruseli 4. novembra 2016
(OR. en)

13617/16

JEUN 84

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	13344/16 JEUN 76
Predmet:	Mladí Európania v centre modernej Európskej únie – diskusia o smerovaní (verejná diskusia podľa článku 8 ods. 2 rokovacieho poriadku Rady [na návrh predsedníctva])

Predsedníctvo vypracovalo po konzultácii s pracovnou skupinou pre mládež dokument na rokovanie uvedený v prílohe, ktorý sa predkladá ako základ diskusie o smerovaní na zasadnutie Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport 21. – 22. novembra 2016.

Mladí Európania v centre modernej Európskej únie

Dokument predsedníctva na rokovanie

Úvod

Zmeny spoločenskej a rodinnej štruktúry, nedostatočný pocit bezpečnosti a spravodlivosti, slabá integrácia, nedostatok príležitostí a vyhliadok na lepšiu budúcnosť pre mladých ľudí sú v európskej spoločnosti prítomné všade okolo nás. Okrem toho k väčšej polarizácii spoločnosti prispeli tendencia k extrémizmu a radikálnym riešeniam, nárast ultrapravicových alebo ultraľavicových strán a nedávne migračné vlny. Referendum v Spojenom kráľovstve podnietilo ešte živšie diskusie o európskom projekte, jeho základoch a hodnotách, na ktorých sa zakladá.

Postavenie a životné vyhliadky mladých ľudí sa v súčasnosti veľmi líšia od tých v minulosti a veľmi rýchlo sa zmenili počas posledných rokov. Hoci dnešná mladá generácia je vcelku vzdelanejšia ako ktorákoľvek pred ňou, výskum však upozorňuje, že súčasná generácia mladých ľudí bude prvou, ktorá zakúsi horšie životné podmienky ako ich rodičia. To sa počas uplynulých 80 rokov nestalo. Uvedenú skutočnosť možno pozorovať aj v reálnych číslach v celej EÚ, kde z 90 miliónov mladých ľudí v Európe je 27 miliónov (takmer jedna tretina) ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením. Počet osôb, ktoré nie sú zamestnané, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), sa zvýšil na 4 milióny.

Existuje aj čoraz väčšia priepasť medzi generáciami z hľadiska vzájomného porozumenia, keďže postavenie a východiskový bod dnešnej generácie sú iné ako ich rodičov. Preto je dôležité, aby sme sledovali a zbierali informácie o najnovších trendoch medzi mladými ľuďmi, sledovali ich životné podmienky, želania, záujmy, subkultúry a názory na budúcnosť. Tieto informácie sa musia premietnuť do politík v oblasti mládeže a postupov práce s mládežou s cieľom spojiť skutočnú situáciu mladých ľudí a účinnosť politík a stratégií na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Je nanajvýš dôležité, že o situácii mladých ľudí a ich budúcnosti sa prvýkrát za dlhú dobu diskutovalo aj na najvyššej politickej úrovni počas neformálneho bratislavského samitu hláv štátov alebo predsedov vlád v septembri 2016. Na tomto samite sa schválilo Bratislavské vyhlásenie a predseda Európskej rady, predsedníctvo Rady a Komisia zhrnuli v Bratislavskom pláne¹ kľúčové priority na nadchádzajúce mesiace. Jednou z neoddeliteľných súčastí týchto dokumentov je cieľ „vytvoriť sľubnú hospodársku budúcnosť pre všetkých, ochraňovať náš spôsob života a poskytovať lepšie príležitosti mladým ľuďom“. V rámci tohto cieľa sú zvýraznené opatrenia zamerané na mladých ľudí. Okrem závažného problému nezamestnanosti mladých ľudí, by sa mali riešiť aj iné otázky, najmä to, ako opäť zbližiť mladšiu generáciu s myšlienkami a hodnotami európskeho projektu ako takého. Keďže mladí ľudia boli vychovávaní v takmer úplne demokratických spoločnostiach, často si neuvedomujú riziká a dôsledky života v spoločnosti, ktorá nie je založená na tolerancii, porozumení a demokratických hodnotách.

¹ SN 72/3/16 REV 3

Musíme premýšľať o spôsoboch budovania alebo obnovenia dôvery mladých ľudí v myšlienky, na ktorých je Európska únia založená. Keďže sa hlavy štátov alebo predsedovia vlád zaviazali prijať rozhodnutia vo vzťahu k skvalitneniu života mladých ľudí v EÚ, je predsedníctvo presvedčené, že ministri pre otázky mládeže by mali na zasadnutí Európskej rady v decembri 2016 vyslať jasný signál.

Vzhľadom na všetky výzvy a problémy, ktorým čelia mladí ľudia v Európe, sa predsedníctvo počas svojho funkčného obdobia snaží zameriavať na pozitívne stránky politik v oblasti mládeže. Nemali by sme zabúdať, že mladí ľudia sú citlivejší a na zmeny reagujú pružnejšie ako staršie generácie. Mladí ľudia majú vo všeobecnosti prirodzený zmysel pre spravodlivosť a solidaritu. Vzhľadom na to, že väčšina z nich bola vychovávaná v multikultúrnej spoločnosti, majú v podstate kladný postoj k rozmanitosti a tolerancii. Túto skutočnosť možno pozorovať i vo výsledkoch referenda o vystúpení Spojeného kráľovstva z EÚ, v ktorom sa viac ako polovica mladých ľudí vyjadrila za Európsku úniu. Mladí ľudia, ktorí sú, pokiaľ ide o EÚ, optimistami, ju vnímajú ako dôležitý faktor pozitívnej zmeny, ktorá prináša možnosť cestovať a získavať skúsenosti v zahraničí. Takýto názor na EÚ možno nájsť hlavne u mladých ľudí, ktorí majú osobné skúsenosti s výhodami, ktoré členstvo v EÚ prináša jej občanom. Preto by sa mali posilniť existujúce programy, ako je Erasmus + alebo nové programy, ako napríklad plánovaný systém európskych zborov solidarity.

Počas predsedníctva sa v Košiciach uskutočnila Európska konferencia mládeže, na ktorej sa 250 mladých ľudí zo všetkých členských štátov stretlo s tvorcami politík. Spoločne navrhli a schválili 16 odporúčaní² pre členské štáty a Komisiu v rámci celkovej témy „umožniť mladým ľuďom zapojiť sa do rozmanitej, prepojenej a inkluzívnej Európy“. Mnohé z týchto odporúčaní boli spojené s výzvami, ktoré dnes vnímame v živote mladých ľudí vrátane obnovenia ich dôvery v EÚ. Celkovo sa preskúmalo osem oblastí:

1. Prístup ku kvalitným a kritickým informáciám
2. Mladí ľudia pod tlakom: budovanie odolnosti a sebadôvery
3. Za hranicou strachu a intolerancie – skúsenosti týkajúce sa rozmanitosti
4. Na ceste k vzdelávaciemu systému, ktorý si uvedomuje potenciál mladých ľudí
5. Podpora zapojenia mladých ľudí do spoločnosti, najmä pokiaľ ide o zraniteľné skupiny
6. Obnovenie dôvery mladých ľudí v európsky projekt
7. Program mobility: zamestnanie a vzdelanie pre všetkých
8. Vplyv práce s mládežou a mládežníckych organizácií na všetkých.

Mladí ľudia, ktorí sa zapojili do procesu konzultácií počas piateho kola štruktúrovaného dialógu a mladí ľudia priamo zapojení do vypracúvania odporúčaní teraz čakajú na to, aby videli, ako ich názory možno riešiť na európskej a/alebo vnútroštátnej úrovni a ako budú členské štáty reagovať na ich nápady.

² 13457/16.

Počas diskusie o smerovaní na zasadnutí Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport, ktoré sa konalo 21. novembra, sa ministri vyzvali, aby sa zaoberali otázkami nastolenými v tomto dokumente. Mohli by sa pritom venovať jednej alebo viacerým z týchto otázok:

- 1. Ako môžu členské štáty a inštitúcie EÚ s ohľadom na bratislavský samit lepšie spájať mladých ľudí s myšlienkami, z ktorých vychádza európsky projekt?**
 - 2. Čo sa dá urobiť na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov s cieľom obnoviť prepojenie medzi mladšou generáciou a rozhodovacími orgánmi spôsobom, ktorý lepšie zohľadňuje realitu života mladých ľudí a životný štýl v dnešnom svete?**
 - 3. Do akej miery poskytujú v kontexte lepšieho prepojenia medzi EÚ a mladými ľuďmi v Európe odporúčania z košickej konferencie odpovede na výzvy dnešnej Európy? Ktoré z nich by ste mohli zohľadniť na vnútroštátnej úrovni a akým spôsobom?**
-